

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA MARIJAMPOLĖS RAJONO APYLINKĖS TEISMAS

2005 m. kovo 21 d. Nr. 1080-7-4
Kaunas

Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 8-ojo departamento direktorės 2004 m. gegužės 11 d. pavedimą Nr. 1080-7, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymu, Valstybinio audito reikalavimais bei kitais teisės aktais.

Audituojamas subjektas – Marijampolės rajono apylinkės teismas (toliau – Teismas), adresas: Kauno g. 8, Marijampolė. Identifikavimo kodas - 9144631.

Audito tikslai – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2004 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausanti turtą, dalis.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu nustatytus faktus, o nuomonė dėl mums pateiktos 2004 metų finansinės atskaitomybės bus pareikšta audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Teismas yra Lietuvos Respublikos vientisos teismų sistemos bendrosios kompetencijos teismas, nagrinėjantis pirmosios instancijos civilines, baudžiamąsias bei administracinių teisės pažeidimų bylas ir veikiantis įstatymo nustatytoje teritorijoje. Teismas yra biudžetinė įstaiga, kuriai valstybės biudžeto asignavimai skiriami Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Teismas 2004 metais vykdė programą (kodas 1.2) „Bylų nagrinėjimas“. Be to, Teismas dalyvavo Teisingumo ministerijos vykdomoje programoje (kodas 3.2) „Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimas“.

Siekdami įgyvendinti atliekamo audito tikslus, mes vertindami Teismo vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, atlikome šių sričių auditą: išlaidų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokų; prekių ir paslaugų naudojimui; ilgalaikio, trumpalaikio turto ir atsargų.

Audituojamuoju laikotarpiu Teismui vadovavo teismo pirmininkas Dainius Gudas, Teismo finansininke dirbo Birutė Pranskevičienė.

Teismas patikėjimo teise valdo, naudoja ir įstatymų nustatyta tvarka disponuoja jam patikėtu turtu. Teismo turtas 2004 m. sausio 1 d. buvo 8814,1 tūkst. Lt, 2005 m. sausio 1 d. – 8886,9 tūkst. Lt.

Teismui 2004 metais programai „Bylų nagrinėjimas“ patvirtintas ir metų eigoje patikslintas valstybės biudžeto lėšų asignavimų planas – 2016,7 tūkst. Lt, tame tarpe išlaidoms – 1986,7 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 1324 tūkst. Lt bei turtui įsigyti – 30,0 tūkst. Lt.

Pagrindiniai Teismo 2004 metų programos „Bylų nagrinėjimas“ finansinės veiklos rezultatai pateikti lentelėje:

(tūkst. Lt)						
Išlaidų pavadinimas	Patikslintas ataskaitinio laikotarpio asignavimų planas	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Skirtumas (3-4)	Faktinės išlaidos	Skirtumas (4-6)
1	2	3	4	5	6	7
Išlaidos iš viso:	1986.7	1986.7	1986.7	-	1966.0	20.7
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	1735.7	1735.7	1735.7		1724.3	11,4
Darbo užmokestis	1324,0	1324,0	1324,0	-	1317.6	6.4
Socialinio draudimo įmokos	411,7	411,7	411,7	-	406,7	5.0
Prekių ir paslaugų naudojimas	251,0	251,0	251,0	-	241.7	9,3
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	30,0	30,0	30,0	-	30,0	-
IŠ VISO	2016.7	2016.7	2016.7	-	1996.0	20.7

Mes nustatėme, kad Teismas 2004 metais iš valstybės biudžeto gavo visus numatytus asignavimus ir juos panaudojo pagal nustatyta tvarka sudarytą ir patvirtintą sąmatą programoje numatytiems tikslams. Faktinės išlaidos 20,7 tūkst. Lt mažesnės už kasines išlaidas dėl įsiskolinimų likučių metų pradžiai ir pabaigai pasikeitimo.

Teismo 2004 metų Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo ataskaitoje nurodytas uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijus – išnagrinėtas bylų skaičius. Šio kriterijaus patvirtintas planas metams - 6500 bylų, išnagrinėta bylų - 5848, t. y. metinis plano įvykdymas – 90 procentų.

Faktai, išvados ir rekomendacijos

Vertinant lėšų, skiriamų teisėjų darbo užmokesčiui, naudojimą, nustatėme, kad Teismas, atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius Teismų tarybos nutarimus (2003 m. kovo 7 d. Nr. 84, 2003 m. balandžio 24 d. Nr. 113, 2004 m. balandžio 2 d. Nr. 207), vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimu Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“, reglamentuojančiais teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatyto tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidinimą 1,75 karto. 1994 m. gegužės 31 d. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 (2002 m. sausio 24 d. įstatymo Nr. IX-732 redakcija) 96 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisėjų darbo užmokestis nustatomas įstatymu. Tačiau 2000 m. rugpjūčio 29 d. Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, Konstitucinio Teismo 2001 m. liepos 12 d. nutarimu pripažintos prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Kadangi iki šiol teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nėra aiškiai reglamentuotas teisės aktais, todėl negalime pasisakyti dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo teisėtumo.

Taip pat nustatėme, kad Teismui 2004 m. birželio 22 d. papildomai skirta 69,0 tūkst. Lt asignavimų, Teismui nesudarius biudžeto (programos sąmatos) projekto ir Teismų tarybai nepateikus pasiūlymų dėl papildomos asignavimų sumos, nors Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 127 straipsnio 2 dalis nustato, kad biudžeto projektus sudaro teismai, kurie pasiūlymus dėl savo biudžetų projektų pateikia Teismų tarybai svarstyti. Todėl Lietuvos Respublikos 2004 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2004 m. birželio 22 d. įstatymo Nr. IX-2294 redakcija) 2004 m. asignavimų suma Teismui padidinta nesilaikant teisės aktais numatytų biudžeto formavimo procedūrų.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija Teismui yra pateikusi Advokatų darbo laiko apskaitos programą, tačiau Teisme minėta programa nenaudojama.

Pažymėtina, kad nors Teisme sukurtos vidaus kontrolės procedūros nepakankamos dėl netinkamo pareigū atskyrimo (buhalterinę apskaitą tvarko vienas apskaitos darbuotojas), tačiau jos

iš esmės užtikrino teisingą ūkinių procesų planavimą, atlikimą ir apskaitą. Teismui pateikus 2004 m. lapkričio 30 d. raštą Nr. SK-(1080-1.11)-120 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo rezultatų“, rekomenduojant atkreipti dėmesį į kontrolės riziką didinančius veiksnius bei neatitikimus apskaitoje, Teismas į rekomendacijas atsižvelgė ir 2005 m. sausio 12 d. raštu Nr. 01 „Dėl nustatytų trūkumų šalinimo“ informavo, kad:

- Išlaidų sąmatos vykdymo 2005-01-01 balanse apskaitė Teismo depozitinės sąskaitos likutį;
- lėšas, gautas advokatų apmokėjimui, apskaitė sudaręs bendrą balansą;
- užbalansinėje sąskaitoje Nr.01 „Išsinuomotas ilgalaikis turtas“ apskaitė naudojamą žemės sklypą, kurio vertė – 45188 Lt.

Rekomenduojame:

- sukurti veiksmingas vidaus kontrolės procedūras apskaitos srityse;
- naudoti Advokatų darbo laiko apskaitos programą;
- sudarant biudžeto (programos sąmatos) projektus, laikytis teisės aktais numatytų biudžeto formavimo procedūrų.

Prašome išnagrinėti ataskaitoje pateiktus faktus ir apie priimtas priemones informuoti iki 2005 m. spalio 1 d.

Dėkojame už malonų bendradarbiavimą.

Finansinio audito 8-ojo departamento direktorė

Aldona Dragašienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Roma Niedvarienė

Susipažinome:

Marijampolės rajono apylinkės teismo pirmininkas

Marijampolės rajono apylinkės teismo finansininkė